

глобалізаційні процеси в культурі пов'язані з культурними зіткненнями і протиріччями. Конфлікти і зіткнення різних культур і цивілізацій – головний фактор сучасного багатопольярного світу. В умовах глобалізації необхідна нова філософія – філософія взаєморозуміння, розглянута в контексті діалога Сходу і Заходу, Півдня і Півночі.

«Стиснення» соціального світу, з одного боку, і швидке зростання усвідомлення миром «розширення» самого себе, з іншого боку, створює глобальну умову, при якій цивілізації, регіони, нації-держави, корінні народи, позбавлені державності, конструюють свою історію і ідентичності. У світі різко зросло відчуття власної унікальності і самотності у народів і регіонів. Можна сказати, що захист місцевих національних традицій і особливостей є глобальним феноменом.

Таким чином, можна, мабуть, говорити про доцентровий вектор глобалізації з точки зору соціально-економічної її складової, і про все сильніший центробежний вектор в процесах культурного і художньо-стильового самовизначення.

Список використаних джерел:

1. Декларація тисячоліття ООН // Екологія – ХХІ Століття. – 2002. № 1-2. – С. 24.
2. Хартія Землі – Earth Charter [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://earthcharter.org/invent/images/uploads/EC_TEXT_RUSSIAN_TRANSLATION.pdf

Кучер Л.О.

студентка;

Науковий керівник: Пивоварська К.С.

кандидат філософських наук,

Полтавський юридичний коледж

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

«УКРАЇНСЬКЕ БИКОКО» ЯК ФЕНОМЕН ПОСТРАДЯНСЬКОГО КІТЧУ

Будь-яке існуюче в світі явище потребує осмислення з точки зору гносеологічних і культурних потреб суспільства з метою його подальшого ефективного функціонування і розвитку. Для останнього десятиліття ХХ століття пострадянських країн, в умовах формування ринкових відносин стає характерним для культури новий стиль, що прийшов на зміну соцреалізму, який дістав назву кітч.

Продукція кітч нерідко ігнорує морально-етичні норми традиційних культур. Взагалі, якщо розглядати поняття кітч, то термін «кітч» – німецького походження. Багато дослідників відносять появу його до 60-70 років ХІХ століття, коли торговці Мюнхена стали словом «кітч» позначати те, що не відповідало належному рівню, але успішно продавалося. Попит на такі привабливі та не дорогі вироби мистецтва був великий, але це показувало несмак населення. Кітч – з німецького «kitschen» (халтурити), «verkitschen» (здешевлювати) – трактований

іноді своєрідно, як мистецтво для кухарок. За даними енциклопедичного словника, кітч – це підміна оригіналу, халтура, дешевка, несмачна масова продукція, розрахована на зовнішній ефект [2, с. 378].

На думку аналітиків, даний феномен культури характеризується як псевдомистецтво, ерзац-мистецтво, підробка чогось справжнього. Його мета – імітація добре відомого художнього явища, яке заслуговує загальної уваги, що отримав схвалення критики, нерідко минулого випробування часом. Як пише Н.А. Конрадові, «кітч використовує те, що вже довело свою ефективність для публіки і що не ризикує бути революційним відкриттям, нехай навіть вдалим» [1]. Отже, креативність кітчу полягала в тому, щоб адаптуватися в сучасних умовах культури і сприяти масовому споживанню, тобто, репродукції в душі кітчєвою естетики, згідно з його нормами і законами існування в культурі [1].

Одним із напрямів кітчу є «бикоко». Стосовно «українського бикоко» як феномену пострадянського кітчу, то така течія розвивалася на Україні з початку 90-х років. Виокремлюють «раннє» і «пізнє бикоко». Олігархи, чиновники та бізнесмени мали великі статки, які негайно було потрібно кудись вкласти, найкращим варіантом була нерухомість. Для «раннього бикоко» були характерні великі будинки, які були схожими на собори або ж цілі замки, в яких було незручно жити. Стосовно інтер'єра, то використовувалися колони, світлі великі холи, в яких міг поміститися ще б один будиночок, а також позолота, яка була скрізь: на ручках, на столах, стільцях, обивках, дзеркалах. Деякі з цих будинків залишились на стадії «коробки». Руйнувати і будувати щось нове, шкода, а добудовувати – занадто дорого [3].

«Раннє бикоко» перетекло в «пізнє». Методом самовираження стали нові конструкції з гіпсокартону, неймовірна кількість молдингів, а також колон. Цей напрям вже стає характерним не тільки для величезних будинків, але і для маленьких квартир.

Є. Живкова (Національний музей мистецтв імені В. і Б. Ханенків), досліджуючи один з найяскравіших прикладів та уособлень «пізнього бикоко» – резиденцію «Межигір'я», вказує, що його стиль можна назвати «донецьким бикоко» – «тому що просто «кітч» звучить занадто слабо». Також науковець зазначила, що цей стиль можна охарактеризувати як суміш «французького с нижегородським» стилями; на фоні стін з необробленої деревини красуються Севрські і Мейсенські вази, псевдо-ампірні меблі, багато позолоти, кришталеві люстри і свічники в стилі «історизм» тощо [4].

Також до «пізнього бикоко» можна віднести будинок Пшонки, в якому можна побачити велику кількість картин, музейних книг, ікон та позолочених предметів, а також античних колон – за принципом «чим дорожче та більше, то краще». В цьому домі було поєднано декілька кітчєвих стилів, що призвело до аляпистості та повного несмаку.

Отже, ми вважаємо, що «українське бикоко» можна вважати виявом пострадянського кітчу як особливої культурної течії, що панувала на пострадянському просторі після соціального реалізму. Основні риси цієї течії – прагнення до розкоші, пафосності, поєднання різних стилів та напрямів, що супроводжувалося абсолютною відсутністю гарного смаку.

Список використаних джерел:

1. Конрадова Н.А. Китч: не-искусство не-элиты / Общественные науки и современность. – М.:РАН., 2000. № 5. – С. 181-191.
2. Основи культурології: Навч. посіб. / За ред. Л.О. Сандюк та Н.В. Щубелки. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 400 с.
3. Позолота пізнього бикоко. – Інтернет-ресурс [Режим доступу]: <http://tsn.ua/blogi/themes/politics/pozolota-piznogo-bikoko-797160.html>
4. Стиль межигорья – это смесь «Французского с нижегородским», інтернет-ресурс [Режим доступу]: <http://ru.tsn.ua/interview/stil-mezhigorya-eto-smes-francuzskogo-s-nizhegorodskim-356889.html>

Пиж'янова Н.В.*викладач,**Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини***ХОРОВИЙ ВИКОНАВСЬКИЙ ФОЛЬКЛОРИЗМ В ЧЕРКАСЬКОМУ РЕГІОНІ (НА ПРИКЛАДІ ОХМАТІВСЬКОГО ХОРУ П. ДЕМУЦЬКОГО)**

Хоровий виконавський фольклоризм пов'язаний з діяльністю автентичних народнопісенних виконавців, що бажали презентувати свої творчі уміння широкому загалу природно трансформуючи саму виконавську традицію. Дослідник В. Гусєв [1] визначає фольклоризм, як вторинне побутування автентичного фольклору, І. Земцовський [2] як виконання фольклору поза традицією. М. Хай характеризує фольклоризм як реконструкцію автентичного фольклорного матеріалу, його трансформацію у новій художньо-естетичній якості [3]. Більш ґрунтовне дослідження сутності фольклоризму міститься у працях І. Павленко [4], який пояснює явище фольклоризму «результатом трансформації пісенного фольклору в сучасну професіоналізовану і аматорську вокальну культуру (хоровий, ансамблевий, сольний спів)». Ми пропонуємо розглядати під хоровим виконавським фольклоризмом вторинну репрезентацію суто автентичних народних пісень, що реалізується хоровими колективами в концертно-сценічних умовах художніми засобами виразності віддаленими від первинної співочої традиції.

На думку О. Правдюк, презентації автентичної народної пісні, її виходу на концертну естраду сприяли виступи ряду митців, у тому числі й хору П. Демуцького, що позначилося на особливостях народнопісенної творчості, зокрема її формі [5, с. 16]. У контексті вищезазначеного відмітимо й позицію Л. Пархоменко [6, с. 58], яка також вказує на те, що концерти Охматівського хору започаткували нову галузь виконавства – гуртове народне співоче мистецтво. У контексті вищезазначеного варто відмітити цінність праці «Порфірій Демуцький. Нарис про життя і творчість» відомого мистецтвознавця та хорового диригента Л. Ященка, де значну роль приділено виокремленню особливої методики інтерпретації народних пісень а, саме, поєднання народного та професійного виконавських типів. Саме таке поєднання в перспективі вплинуло на розвиток народного хорового виконавства, яке зараз